

ကော့ကော့
လွင်ခိုးဟန်

ကောက်ရ

အိပ်တန်းတက်ရန် အလှအယက် ပျံသန်းလာကြသည့် ကျီးကန်းများကို မော့ကြည့်ရင်း ကောက်ရ သဘောကျနေသည်။ ။ လူ အတော်များများက ကျီးကန်းကို မုန်းတီးကြ သော်လည်း ကောက်ရကတော့ ကျီးကန်းကို ချစ်ခင်မိသည်။ ။

ကျီးကန်းတို့ သည် အမျိုးကို ချစ်တတ်ကြသည်။ ။ အစာကျွေးသည့်သူကို မှတ်သားထားပြီး အန္တရာယ်ပြုသည့် သူကိုလည်း တေးမှတ် ထားတတ်ကြသည်။ ။ မည်သည့် သတ္တဝါကိုမဆို အလစ်အငိုက် မပေးသလို အစားသည့်အခါ တွင် လည်း သတိဖြင့် စားသောက် ကြသည်။ ။ ကျီးကန်းကို ချစ်မြတ်နိုးရသည့် အကြောင်းအရင်းများ ထဲတွင် အမျိုးကို ချစ်တတ်ကြခြင်းက အဓိက ဖြစ်ပေသည်။ ။ အပျံသင်စ ကျီးကန်း ပေါက်လေးများ အနီးတွင် ကျီးကန်းများ ဝိုင်းအုံနေ တတ်ပြီး ကျီးကန်းပေါက်လေး တစ်ခုခု ဖြစ်သည် နှင့် အော်ဟစ်ဆူညံစွာ အသံပေးတတ်သည်။ ။ ကျီးကန်းများ အော်ဟစ်သံကို ကြားသည် နှင့် အခြား ကျီးကန်းများက အလျှိုလျှို ရောက်လာကြပြီး အကူအညီ ပေးတတ်ကြသည်။ ။ ကျီးကန်းပေါက်လေး၏ အနားတွင် ဝိုင်းအုံနေကြသည့် ကျီးကန်းများ သည် မိဘနှင့် မောင်နှမများ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ သွေးမတော် သားမစပ်ကြ သူများ လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ။ ကျီးကန်းဥ တက်နှိုက်သူများကို အုပ်စုဖွဲ့ကာ တိုက်ခိုက် တတ်ကြပြီး ထိုသူများကိုလည်း မှတ်ထားတတ်

ကြသည် ။ ကျီးကန်းဥ နှိုက်သူကို အဝေးမှ မြင်လိုက်သည် နှင့် ညာ သံ
ပေးကာ ဝိုင်းဝန်း ထိုးဆိတ် တတ်ကြသည် ကို ကောက်ရ မြင်တွေ့ဖူးပါ
သည် ။ ထိုသည် ကိုပင် ကောက်ရ အလွန်နှစ် သက်မိပါသည် ။
ကျီးကန်းနှင့် ခြားနားလွန်းသည့် ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ထားသဖြင့် ကျီးကန်း
များကို အားကျနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည် ။

‘ကောက်ရ’ ဆိုသည့် အမည်ကို မည်သူက ပေးခဲ့မှန်း မသိ
သော်လည်း ထိုအမည်ကို မိခင်ကိုယ်တိုင် ပေးခဲ့မည် မဟုတ်ကြောင်း
ကောက်ရ ယုံကြည် ထားပါသည် ။ မိခင်၏ နှုတ်ဖျားမှ ကောက်ရဟု
ခေါ်ဆိုသည် ကို မည်သည့်အခါမှ မကြားခဲ့ရဘဲ သားလေးဟု သာ ခေါ်
ဆိုတတ်သဖြင့် ကောက်ရ ဆိုသည့် အမည်သည် မိခင်ကိုယ်တိုင် ပေး
ထားခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ကောက်ရ နားလည် ခဲ့ရပါသည် ။ သို့ပါသော်
လည်း အမည်ရင်းဖြစ်သည့် စိုးမိုးထက်အစား ကောက်ရဆို သည့်အမည်
သာ တွင် ကျယ်ခဲ့သည် ။ ကောက်ရ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကောက်ရဟု
ခေါ်သံကြားသည် နှင့် မိမိကိုခေါ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း နားလည်ခဲ့လေသည်
။

ကောက်ရတွင် မောင်နှမ သုံးယောက်ရှိပြီး ကောက်ရက အငယ်ဆုံး
ဖြစ်ပေသည် ။ အစ်ကို အကြီးဆုံးဖြစ်သူ ကိုမင်းအောင်သည် အသက်
နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိပြီး အိမ်ထောင်ရက်သား ကျ၍ အိမ်ထောင်ခဲ့
သွားခဲ့သလို အစ်မလတ်ဖြစ်သူ မနှင်းအေးသည် လည်း အသက် နှစ်ဆ
ယ့်သုံးနှစ် ရှိပြီး မကြာခင် အိမ်ထောင်ပြုတော့မည့်သူ ဖြစ်လေသည် ။

အသက် ဆယ့်ရှစ်နှစ်ကျော် ရှိနေပြီဖြစ်သည့် ကောက်ရသည် ဉာဏ်
ရည် မဖွံ့ဖြိုးသည့်အပြင် ကိုယ်လက် မသန်စွမ်း၊ ဆွံ့အနေသူ တစ်ယောက်
ဖြစ်လေသောကြောင့် အစ်ကိုနှင့် အစ်မတို့ ကဲ့သို့ ပညာသင်ကြားခွင့်

မရရှာပေ။ ကောက်ရသည် အလွန် လိမ္မာသည် ။ မိခင်နှင့် ညီအစ်ကို မောင်နှမတို့ ကို ချစ်ခင် တွယ်တာသည် ။ အိမ်မှုကိစ္စများကို မိခင်နှင့်အ တူ ကူညီ လုပ်ကိုင် ပေးတတ်သည် ။ ရပ်ရေးရွာရေး ကိစ္စများ တွင် လည်း တတ်စွမ်းသလောက် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ကူညီ တတ် သောကြောင့် ကောက်ရကို လူတိုင်းက ချစ်ခင်ကြသည် ။ သို့ပါ သော်လည်း ထိုချစ်ခင် သူများ ထဲတွင် အစ်ကိုရင်းနှင့် အစ်မရင်းတို့ မပါ ဝင်ကြပေ။ ကောက်ရသည် ညီရင်း မောင်ရင်း တစ်ယောက် မဟုတ်ဟု သာ ကိုမင်း အောင်နှင့် မနှင်းအေးတို့ နှစ်ယောက်စလုံးက လက်ခံထား ကြသည် ။ ကောက်ရအပေါ် ပို၍ မကြည်ဖြူသူက မနှင်းအေး ဖြစ်ပေသ ည် ။ မနှင်းအေး အသက်လေးနှစ် အရွယ်တွင် ကောက်ရ တစ်ယောက် မနှင်းအေးတို့ မိသားစုထဲသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည် ။ အငယ်ဆုံး ဖြစ်သ ည့်အပြင် မသန်စွမ်းသည့် သားငယ်လေးအား မိခင်က သနား ကရုဏာ ပိုသည် ကို မနှင်းအေး မနှစ်သက်ခဲ့ပေ။ ကောက်ရအဖို့ ကံမကောင်း ခြင်း တစ်ခုကလည်း ရှိနေပြန်သေးသည် ။ ကောက်ရ လူလောကထဲသို့ ရောက် လာပြီး အခါလည်သား အရွယ်တွင် ကောက်ရတို့ ၏ ဖခင်ကြီး ရုတ်တရက် ဆုံးပါးသွားသဖြင့် ကောက်ရသည် လာဘ် မကောင်းသူ၊ နိ မိတ် မကောင်းသူဟု ကိုမင်းအောင်နှင့် မနှင်းအေးတို့ မှတ်ယူ ထားခဲ့ကြ သည် ။

ထို့ကြောင့်လည်း ကိုမင်းအောင်နှင့် မနှင်းအေးတို့ သည် သွေးသား အရင်းဖြစ်သည့် ကောက်ရလေးကို သူစိမ်းသဖွယ် သဘောထားကာ ပစ် ပယ်ထား ခဲ့ကြသည် ။ ကောက်ရဆိုသည့် အမည်ကိုလည်း ကိုမင်း အောင်နှင့် မနှင်းအေးတို့ ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည် ။

မနှင်းအေး ဆော့ကစားနေသည့် နေရာသို့ ကောက်ရလေး ရောက် လာပါက အော်ဟစ် မောင်းထုတ် တတ်သည် ။ ထို့အတူ ကိုမင်းအောင်

၏ အနားသို့ ရောက်လာလျှင်လည်း ကိုမင်းအောင်က ကန်ကျောက်ပြီး မောင်းလွှတ်တတ်သည်။ မင်းအေးတို့ ၏ မိခင် ဒေါ်မြနှစ်က မောင်နှမချင်း ထိုသို့မပြု လုပ်ရန် ဆိုဆုံးမသော်လည်း ကောက်ရကို ထိ၍ နာသည် ဟု မှတ်ယူပြီး ကောက်ရလေးအား အပြီးအတေး ထားကာ မိခင်ကွယ်ရာတွင် ရိုက်နှက် ထိုးကြိတ် တတ်သောကြောင့် မိခင် ဒေါ်မြနှစ်ခံမြှာ သားငယ်လေး အတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသလို မျက်ကွယ်တွင် ထားခဲ့ရန်လည်း စိတ်မချနိုင်တော့ပေ။

အစ်ကိုနှင့်အစ်မတို့ မည်သို့ပင် ထိုးကြိတ် ရိုက်နှက်သော်လည်း ကောက်ရ တစ်ယောက်ကတော့ အစ်ကိုကြီးနှင့် အစ်မကို အလွန် ချစ်ရှာပါသည်။ ညနေ နေဝင်ချိန်အထိ အစ်ကိုကြီး ပြန်မရောက် လာသေးပါက တစ်ရပ်ကွက်လုံးအနှံ့ လိုက်လံ ရှာဖွေတတ်သည်။

ကိုမင်းအောင်နှင့် မင်းအေးတို့ က ကောက်ရနှင့် တစ်စားပွဲတည်း ထမင်း မစားကြသဖြင့် အစ်ကိုနှင့်အစ်မတို့ စားသောက်ပြီးမှ မိခင်နှင့်အတူ စားသောက်ရ ရှာသည်။ ထမင်းစားလျှင်လည်း ဟင်းအပိုအလျှံ ရှိမရှိကို အသေအချာ ကြည့်ပြီးမှ စားသောက် တတ်သည်။ ဟင်းနည်းနေပါက ဟင်းမစားဘဲ အစ်ကိုနှင့် အစ်မတို့ အတွက် ချန်ထားကာ ဖြစ်သလို စားသောက် တတ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မိခင်ဖြစ်သူက မောင်နှမသုံးယောက်အတွက် တစ်ယောက် တစ်ပန်းကန်စီ ခွဲပေးထား ရလေသည်။

ခင်ပွန်း ဆုံးပါးသွားပြီး နောက်ပိုင်း ဈေးထဲတွင် ကုန်ခြောက်ဆိုင်ဖွင့်ပြီး မိသားစု ဝမ်းစာရေးကို ဖြေရှင်း နေရသော်လည်း သားငယ်လေးကို အိမ်တွင် မထားခဲ့နိုင်သဖြင့် ဈေးရောင်းသည့် နေရာသို့ ခေါ်သွားရသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်သည် ကို သားကြီးနှင့်သမီးက ကောက်ရကို အချစ်

ပိုသည် ဟု ယူဆကြပြီး ကောက်ရအပေါ် ပို၍ မုန်းတီး လာခဲ့ကြသည် ။
ကောက်ရလေးကလည်း မိခင်နှင့်အတူ ဈေးကူရောင်း ရသည် ကို ပျော်
ရွှင် နေတတ်သည် ။ ဈေးရောင်း၍ ရရှိသည့် ငွေများ ထဲမှ ငွေ စက္ကူ အ
သစ်များ တွေ့ပါက သိမ်းဆည်းပြီး အိမ်ရောက်သည့်အခါ စုဘူးထဲသို့ထ
ည့်ပြီး စုဆောင်း တတ်သည် ။

ဘဝအကျိုးပေး မကောင်းခဲ့သော်လည်း အလှူအတန်း ရက်ရောသ
ည် ။ သူရသမျှ မုန့်ဖိုးများကို စုဆောင်းပြီး လမ်းတွင် တွေ့သမျှ သံဃာ
များကို မုန့်ဆွမ်းလောင်းလှူ တတ်သည် ။ မည်သို့ပင် နောက်ပြောင် ကျီ
စယ်ငြား စိတ်ဆိုးခြင်း အလျှင်းမရှိပေ။ မနောဖြူသလောက် ကံဆိုးရှာ
သည့် သားငယ်လေး၏ ဘဝရှေ့ရေးကို တွေးပြီး ဒေါ်မြနှစ် တစ်ယောက်
ရင် မအေးနိုင် ဖြစ်ရလေသည် ။

"ကောက်ရ"

"အား..."

"ဆရာတော်ကြီးက ဒီနှစ် ကထိန်ပွဲမှာ မင်းရဲ့ အကကို ကြည့်ချင်လို့
တဲ့ ။ ဘယ်လိုလဲ ကမှာ လား"

"ဝါး ...၊ အား ... အား"

"မမြနှစ်ရေ။ ကောက်ရကတော့ ကမယ် ဆိုပါလား"

"မဖြစ်ဖူး ထင်ပါတယ် ဆရာ သောင်းရယ်။ သူ့အစ်ကိုနဲ့ အစ်မက
ခွင့်လွှတ်မှာ မဟုတ်ဘူး ။ တော်ကြာ ကလေးကို ရိုက် နှက်နေပါဦးမယ်"

"မင်းအောင်နဲ့ မိနှင်းကလည်း အတော်ခက်တာပဲ။ ကိုယ့်ညီ၊ ကိုယ့်
မောင် အရင်းကိုတောင် မချစ်တတ်ကြဘူး"

"ပြောမနေပါနဲ့ တော့ ဆရာ သောင်းရယ်။ ကျွန်မလည်း သားငယ်

လေးကို ထားခဲ့ပြီး လူ့လောကထဲက ထွက်သွားရမှာ ကြောက်နေမိတယ်
"

"အင်း၊ ခင်ဗျားရဲ့ အဖြစ်ကလည်း မလွယ်ပါလားဗျာ။ အစ်ကိုရင်း အ
စ်မရင်းတွေ လက်ထဲမှာ စိတ်ချပြီး ထားခဲ့လို့ မရတဲ့ ဘဝပါလား"

"ဆရာသောင်းရဲ့ တပည့်တွေ အကြောင်းလည်း သိသားနဲ့ "

"သိတာပေါ့ မမြနှစ်ရယ်။ ငယ်တပည့်တွေ ဆိုတော့ အူမချေးခါး အ
ကုန် သိပေါ့ဗျာ"

"အူး ... အား... အား... ဂူး..."

"ဘာပြောတာလဲ ကောက်ရ"

"ကထိန်က ဘယ်တော့လဲလို့ မေးနေတာ ဆရာသောင်းရေ"

"ဪ ... အေး။ လာမယ့် တနင်္ဂနွေနေ့ လေကွာ။ ဒိုးပတ်ပိုင်းက မင်း
အကြိုက် ဧရာမောင်တို့ အဖွဲ့ကွ"

"ဂူး... အား... အား... ဂူး အာဘာ... အာဘာ"

"အမယ်... ပိုးထနေပြီပေါ့လေ။ ကရမယ်၊ စိတ်ချ။ ဆရာတော်ကြီး
ကလည်း မင်းကတာကို အတော် သဘောကျတာကွ။ ဒီနှစ်တော့ အက
ကောင်းတဲ့ အဖွဲ့ကို ဆရာတော်ကြီးက ဆုချမယ်လို့ ကြားတယ်။ မင်းပဲ
ရမှာ သေချာပါတယ်ကွာ"

"ဂူး ... ဟူး... အာဘား..."

ဆရာဦးသောင်း ပြောလိုက်သည့် စကားကြောင့် ကောက်ရ တစ်
ယောက် အူမြူးကာ ခုန်ပေါက် နေလေသည် ။

"အူး... ဂူး...၊ အူး... အာဘား... ဘား"

"ဘာလဲ၊ လာကူညီချင်တယ်လို့ ပြောတာလား"

"အား... အားဘား"

" လာလေကွာ။ စနေနေ့မနက် လာခဲ့။ ညနေကတည်းက ဆွမ်းချက် ကြမယ်"

"ဝူး... မား... မား... အူး... အာဘား... အာဘား..."

"သားငယ်လေး သွားချင်သွားလေ။ ဆွမ်းချက်တာ ကုသိုလ်ရတာပေါ့ သားရယ်။ နှစ်တိုင်း ဆွမ်းချက် နေကျပဲဟာ။ အမေ မတားပါဘူး သားရဲ့ ။ အမေ့အတွက်ပါ ကုသိုလ် မျှပေးဦးနော်"

"အူး... အူး... အာဘား"

"မမြနှစ်တို့ သားအမိကို ကြည့်ရတာ စိတ်ချမ်းသာ လိုက်တာဗျာ။ ကောက်ရလေး ကလည်း လိမ်မာတယ်ဗျ။ ဒီကလေး ကြီးပွားဦးမယ်"

"အူး... ဝူး"

ခုန်ပေါက် ပျော်ရွှင်နေသည့် ကောက်ရက ဆရာဦးသောင်းကို လက် အုပ်ချီပြီး ကန်တော့လိုက် သဖြင့် ဆရာဦး သောင်းက ကောက်ရ၏ ခေါင်းကို ပွတ်သပ်ကာ ဆုပေးလေသည် ။

"ငါ့တပည့်က ပညာသာ မတတ်တာကွ၊ လူမှုရေးရော လူကြီးသူမကို ရိုသေရမယ် ဆိုတာကိုရော အကုန် နားလည်တယ်။ စာတတ်မှ အသိဉာဏ်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး တပည့်ရေ။ စာတတ်ပြီး မင်းလောက် အသိဉာဏ် မရှိတဲ့ သူတွေ အများကြီးကွ။ အလိမ္မာ စာမှာ ရှိဆိုတဲ့ စကားက မင်းနဲ့ ကျမှ တက်တက်စင်အောင် လွဲတော့တာပဲ။ ငါ့တပည့် ကျန်းမာ ချမ်းသာ ပါစေ၊ အလှူကြီး ပေးလှူနိုင်တဲ့ သူဌေးသူကြွယ်ကြီး ဖြစ်ပါစေကွာ"

"စိန်အိုးစည်... လွယ်သလေလေ... လွယ်သလေလေ... လွယ်သလေ
လေ...။ လိမ်ဖယ်ဖယ်... တီး လိုက်ပုံ၊ မောင်... ရေ...။ လိမ်ဖယ်ဖယ် တီး
လိုက်ပုံ၊ မောင်ရယ်...။ လိမ်ဖယ် လိမ်ဖယ် တီးပါလို့ ...၊ မောင့်လက်သီး
ကို လက်သီးကို...၊ မောင့်လက်သီးကို လက်သီးကို...။ လက်သီးကို...
လက်သီးကို...။ အလိုဗျာ... ရွှေချပါလို့ ..."

"ဟေ.... ဝါး...."

မြူးကြသည့် ခိုးပတ်သံနှင့်အတူ ကွေးနေအောင် ကနေသည့်
ကောက်ရ၏ ဟန်အမူအရာက အလွန် ကြည့်ကောင်း လှသည် ။ ခြေလ
က် မသန်သော်လည်း တီးကွက်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်အောင် ကတတ်သ
ည် ။ ဘောင်းဘီတိုပွပွ၊ စွပ်ကျယ် လက်ပြတ်နှင့် ကိုးရိုးကားရား ဖြစ်နေ
သော်လည်း ကထိန်ပွဲသို့ လာရောက်ကြသည့် ပရိသတ်အပေါင်း
ကောက်ရ၏ အကထဲတွင် နစ်မျောနေကြသည် ။ ကောက်ရ၏ အက
ကောင်းမွန်မှုကြောင့် ဧရာမောင် ခိုးပတ်အဖွဲ့ ကလည်း လက်စွမ်း ပြကာ
ခိုးပတ်ကို မွေနှောက်ပြီး သွက်သွက် လက်လက် တီးကြလေသည် ။

"ဆရာတော်ကြီးက ကောက်ရအား ဆုတော်ငွေ တစ်ထောင် ဆုချပါ
တယ် ခင်ဗျား"

"ဟေး..."

"ဖြောင်း... ဖြောင်း... ဖြောင်း..."

ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်း တစ်ခုလုံး လက်ခုပ်သံများ ဖြင့် ဘဝဂ်ညံ
သွားလေသည် ။ ဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တိုင် ဆုချသဖြင့် ကောက်ရတစ်

ယောက် ပျော်မဆုံး မော်မဆုံး ဖြစ်နေရှာလေသည်။ ဆုရသည့် ငွေတစ်
ထောင်ကို မိခင်ထံသို့ အပြေးအလွှား သွားကာ ရင်ဘတ်တွင် ချိတ်ဆွဲ
ပေးရန် တောင်းဆိုလေသည်။

"အမေ့သားလေး မောနေပါပြီ။ ဘာလုပ်ဖို့ လဲ။ ဪ... သိပြီ... ရင်
ဘတ်မှာ ချိတ်ခိုင်းတာလား။ နေဦး... အမေ့မှာ တွယ်ချိတ် မပါဘူး သား
လေးရဲ့ "

"ဟုတ်သားပဲ၊ ငါ မေ့သွားလို့ ကောက်ရရေ... ဟား... ဟား...။ မင်း
သားကို ဆုချတာ ရင်ဘတ်မှာ ချိတ်ပေးဖို့ မေ့သွား တယ်ကွ။ တွယ်ချိတ်
ယူလာပေးကြပါဦးဟ"

ဆရာတော်ကြီးက ကောက်ရကို ကြည့်ပြီး သဘောကျစွာ ရယ်မော
နေသည် ။ ထိုနေ့က အက အကောင်းဆုံး အဖြစ် ပထမရရှိခဲ့ပြီး
ဆရာတော်ကြီးက ကျပ်ငါးထောင် ဆုချခဲ့သဖြင့် ကောက်ရ တစ်
ယောက် မျက်ရည် ကျသည် အထိ ကြည်နူးခဲ့ရှာသည် ။ ကောက်ရ ပထ
မဆုရရှိသည့် အကသည် ဘရိတ်ဒန့်စ်ဟု ခေါ်သည့် အကဖြစ်ပြီး ခြေလ
က်မသန်သည့် ကောက်ရနှင့် အလွန် လိုက်ဖက်လွန်းသည် ။ ဆရာတော်
ကြီးက ကောက်ရ ဘရိတ်ဒန့်စ် ကနေသည် ကို တဟား ဟားဖြင့် သ
ဘောကျနေသလို ပရိသတ်များကလည်း တအံ့တဩဖြင့်
လက်ခုပ်လက်ဝါး တီးကာ ကြည့်ရှု အားပေး ကြလေသည် ။